

Mededelingen van het Boswezen, de Houtvoorziening en de Jacht

ADRES VAN HET BOSSCHAP AAN DE LEDEN VAN DE
TWEEDE KAMER OMTRENT HET ONTWERP BOSWET
[931]

Aan de Leden van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal.

's Gravenhage, 20 november 1958.

Hoewel het bij Koninklijke Boodschap van 17 september 1958 bij Uw College ingediende ontwerp-Boswet (no 5308) in grote trekken overeenstemt met het advies van het Bosschap, wijkt het ontwerp echter op enkele belangrijke punten van het bedoelde advies af. Op deze punten wil het Bosschap gaarne de aandacht van Uw Hoog College vestigen.

I. Kapverbod, afdeling III (artikelen 7 en 8)

A. Algemeen

a) Met de invoering van het kapverbod uit andere overwegingen dan houtproductie wordt een ingrijpende bevoegdheid geschapen. Het Bosschap is van oordeel, dat deze bevoegdheid in ieder geval dient te bestaan ten aanzien van natuur- en landschapsschoon, doch dat deze alleen — daargelaten een beperkte bevoegdheid van lagere publiekrechtelijke lichamen, zoals nader uiteengezet onder II — aan de centrale overheid mag toekomen.

In de tekst van de wet en evenmin in de toelichting is echter omschreven op welke wijze het kapverbod in de praktijk zal worden gehanteerd. Zo is niet duidelijk of slechts een absoluut kapverbod kan worden opgelegd of ook een gedeeltelijk kapverbod. Nimmer zullen aan een kapverbod evenwel zodanige voorwaarden mogen worden verbonden, dat de bedrijfsvoering van de gebruiker in feite wordt overgebracht naar een ander. Het is van belang dat één en ander afdoende komt vast te staan.

b) Conform het ontwerp van de Commissie van Asch van Wijck adviseerde het Bosschap het kapverbod voor ten hoogste vijf jaren op te leggen. Het zou dan telkens voor ten hoogste vijf jaren kunnen worden verlengd.

Niet alleen kunnen de omstandigheden zich wijzigen — het kaprijpe hout kan bijvoorbeeld dermate achteruit gaan, dat een handhaving van een verbod geen redelijke zin meer heeft of gevaar gaat opleveren —, maar bovendien is het bedrag van de schadevergoeding dan veel beter vast te stellen. Het ontwerp noemt geen termijn. Het Bosschap acht dit een leemte.

B. Schadevergoedingsregeling.

Het Bosschap adviseerde in zijn eerder genoemde advies — in overeenstemming met het ontwerp van de Commissie van Asch van Wijck — bij een kapverbod aan de betrokkene een recht op schadevergoeding toe te kennen en voorts om bij gebrek aan overeenstemming tussen de Minister en de betrokkene, omtrent de aanwezigheid van schade, dan wel omtrent de hoegrootheid daarvan, de burgerlijke rechter in te schakelen. Thans is in het ontwerp geen recht op schadeloosstelling opgenomen, doch slechts een billijke „tegemoetkoming”, terwijl niet de rechter kan worden ingeschakeld bij gebrek aan overeenstemming tussen de Minister en de betrokkene, doch beroep op de Kroon is geopend.

Het Bosschap acht dit niet aanvaardbaar en is van mening, dat het ontwerp op dit punt dient te worden gewijzigd. Bij een bespreking van het ontwerp van de Commissie van Asch van Wijck in „Bestuurswetenschappen” van november 1953, blz. 375, schreef prof. dr. I. Samkalden aangaande dit punt: „dat de schade, die zulk een verbod voor de ge„bruiker meebrengt, vergoed wordt en dat die vergoeding door de rechter „wordt vastgesteld, is vanzelfsprekend”. Het Bosschap onderschrijft dit standpunt volledig.

Het Bosschap acht deze materie van dusdanig belang, dat het ter zake advies heeft gevraagd aan prof. mr. C. H. F. Polak, hoogleraar in het Administratief en Agrarisch Recht aan de Rijksuniversiteit te Leiden. Dit advies gaat hierbij.

Ook hierin wordt het opleggen van een kapverbod ter bewaring van natuur- en landschapsschoon slechts aanvaardbaar geacht, indien daardoor getroffen en een recht op vergoeding van eventuele schade hebben. Ook wordt daarin uiteengezet, dat de uiteindelijke vaststelling van de schadeloosstelling door de burgerlijke rechter dient te geschieden, indien over het bedrag van de ter zake van een dergelijk kapverbod verschuldigde schadeloosstelling geen overeenstemming wordt bereikt.

II. Bevoegdheid van de lagere publiekrechtelijke lichamen

Het is niet voldoende duidelijk of de overheidsbemoeiingen ten aanzien van bossen en houtopstanden uitputtend in het ontwerp-Boswet zijn geregeld, dan wel of de lagere publiekrechtelijke lichamen ter zake ook nog bevoegdheden hebben. Het Bosschap neemt aan dat de lagere publiekrechtelijke lichamen ten aanzien van meldingsplicht, herplantplicht enz. in ieder geval geen bevoegdheden zullen hebben.

Wat het kapverbod betreft is het Bosschap van oordeel — zulks conform zijn aan de Minister verstrekt advies — dat een bevoegdheid tot een kapverbod ter bewaring van natuur- en landschapsschoon wellicht aan lagere publiekrechtelijke lichamen ten aanzien van de houtopstanden, genoemd in artikel 5 lid 2 sub c, gegeven zou kunnen worden. Verdergaande bevoegdheden aan lagere publiekrechtelijke lichamen zou het Bosschap ten deze niet willen zien verleend. Immers, zouden lagere publiekrechtelijke lichamen ruimere bevoegdheid krijgen, dus ook buiten de bebouwde kom, dan zou het gevaar te groot worden dat het beleid van de ministers wordt doorkruist, alsmede dat onredelijk wordt getreden in de sfeer der individuele bedrijfsvoering (zie de Memorie van Toelichting onder 3 van de Algemene Beschouwingen, Taak Bosschap) van publiekrechtelijke lichamen (bijvoorbeeld Staatsbosbeheer), andere or-

ganisaties ten algemene nutte (Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten, Provinciale „Landschappen” enz.) en van particulieren.

Het lijkt gewenst buiten twijfel te stellen, dat de lagere publiekrechtelijke lichamen in het geheel niet, althans niet om andere redenen dan ter bewaring van natuur- en landschapsschoon en dan slechts ten aanzien van de houtopstanden, genoemd in artikel 5 lid 2 sub c, kapverboden mogen opleggen.

Indien het aan de lagere publiekrechtelijke lichamen toegestaan zou zijn kapverboden op te leggen, dan is het in ieder geval niet aanvaardbaar, dat een wettelijke regeling dienaangaande achterwege blijft en wel niet alleen wat betreft de mogelijkheid van beroep tegen het kapverbod, maar ook wat betreft het recht op schadeloosstelling en het geldend maken van dat recht.

Het Bosschap beveelt het bovenstaande gaarne in de welwillende aandacht van Uw Hoog College aan.

Met verschuldigde hoogachting, tekenen wij,
 Het Bosschap
 w.g. de voorzitter, van Tets van Goudriaan.
 De Secretaris, S. J. Halbertsma.

ADVIES AAN HET BOSSCHAP VAN PROF DR. POLAK

[93]

Leiden, 13 oktober 1950.
 Kagerstraat 2.

Aan het bestuur van het Bosschap
 te 's Gravenhage.

Hoogedelgestrengere Heren,

1. Uw Bestuur heeft mijn oordeel gevraagd over de regeling, welke in het bij Koninklijke boodschap van 17 september 1958 onder no 5308 ingediende ontwerp van een nieuwe Boswet wordt voorgesteld ten aanzien van de schade, die een boseigenaar kan lijden als gevolg van een hem door de bevoegde overheid opgelegd kapverbod. Deze regeling komt in hoofdzaak hierop neer, dat aan degene, die aantoonbaar dat hij door een kapverbod schade lijdt, welke redelijkerwijze niet of niet geheel te zijnen laste behoort te blijven, een billijke tegemoetkoming uit 's lands kas kan worden toegekend. De beslissing of en zo ja, tot welk bedrag, een tegemoetkoming zal worden verleend, berust bij de Minister die het kapverbod heeft opgelegd. Enige procedure is te dien aanzien niet voorgeschreven. Wel wordt van de ministeriële beslissing beroep opengesteld op de Kroon; er komt dus dan een nieuwe uitspraak onder verantwoordelijkheid van dezelfde minister, die de bestreden beslissing nam, nadat het beroep voor de afdeling voor de geschillen van bestuur van de Raad van State is behandeld en deze daarover advies heeft uitgebracht.

Ten aanzien van een dergelijke regeling kan tweeërlei vraag worden gesteld: ten eerste is ze geoorloofd, ten tweede is ze billijk en doelmatig.